

REFERAT Sundhedsudvalget d. 27-09-2022

Mødedato Tirsdag d. 27. september 2022 kl. 15:00

Mødested Syddansk Universitet (SDU), Odense

Mødedeltagere Mette With Hagensen, A, Sarah Andersen, V, Michael Nielsen, C
(Fravær), Henriette Schlesinger Kærgaard, V, Anja Lund, V, Gitte
Frederiksen, V (Fravær), Pernelle Jensen, V, Elin Søndergaard,
A, Mark Søgaard, A, Annette Blynél, F, Lars Mogensen, Ø

Indholdsfortegnelse

Introduktion til samarbejdet om forskning og uddannelse mellem Syddansk Universitet og Region S	3
Godkendelse af nye rettigheder til gravide i Region Syddanmarks Fødeplan.....	5
Godkendelse af evaluering af klinikker for seksuel sundhed i Odense, Vejle og Fredericia.....	8
Orientering om status for patientrettigheder og kapacitet - #.....	11
Orientering om mammografiscreening i Region Syddanmark - #.....	15
Mødeplan - #.....	18
Eventuelt - #.....	19
Underskriftsside.....	20

Punkt 1: Introduktion til samarbejdet om forskning og uddannelse mellem Syddansk Universitet og Region Syddanmark - #

22/40173

Resumé

Sundhedsudvalget introduceres til samarbejde mellem Syddansk Universitet og Region Syddanmark.

Sagsfremstilling

Sundhedsudvalget er på dette møde på besøg hos Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet (SUND) på Syddansk Universitet (SDU) i Odense, hvor udvalget introduceres til det brede og frugtbare samarbejde mellem Region Syddanmark og SDU SUND om uddannelse og forskning samt kigger ind i perspektiverne for samarbejdet i de kommende år.

På mødet vil der være følgende præsentationer:

Kl. 15:00-15:15:

Introduktion til Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet og samarbejdet bredt set om uddannelse og forskning v. dekan Ole Skøtt

Kl. 15:15-15:30:

Introduktion til Klinisk Institut og Institut for Regional Sundhedsforskning med særligt fokus på klinisk forskning v. institutleder Kirsten Kyvik og institutleder Rikke Leth-Larsen

Kl. 15:30-15:45:

Drøftelse.

Klimavurdering

Sagen har ikke betydning for klimaet og klimavurderes derfor ikke.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 27-09-2022

Til orientering. Oplæg vedlægges.

Michael Nielsen og Gitte Frederiksen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Oplæg - IRS til regionens sundhedsudvalg 270922

Oplæg - NyOleSkøtttilRSDK SHU 270922

Oplæg - KI til regionens sundhedsudvalg 270922

Fraværende Michael Nielsen, C, Gitte Frederiksen, V

Punkt 2: Godkendelse af nye rettigheder til gravide i Region Syddanmarks Fødeplan

22/42823

Resumé

Der er indført rettigheder til alle førstegangsfødende om, at de kan få to dages barselsophold på sygehuset efter fødslen eller hjemmebesøg dagen efter fødslen. Denne rettighed betyder, at Region Syddanmarks fødeplan skal tilrettes, og der præsenteres i sagen forslag til ændring.

Sagsfremstilling

Den 9. maj 2022 offentliggjorde regeringen ny aftale om udmøntning af midler til fødselspakken ”En god start på livet”. I aftalen fremgår det bl.a., at der indføres rettigheder til førstegangsfødende, således at denne patientgruppe får ret til to dages barselsophold eller hjemmebesøg dagen efter fødslen.

Region Syddanmarks andel af finanslovsmidlerne udgør ca. 21 mio. kr. årligt, og på regionsrådsmødet den 22. august 2022 godkendte regionsrådet udmøntning af midlerne til sygehusene.

Med indførelsen af de nye rettigheder skal Region Syddanmarks fødeplan tilpasses således, at de nye rettigheder fremgår.

Der fremgår bl.a. følgende på side 44 i den nuværende fødeplan:

”I Region Syddanmark er praksis, at kvinden og det nyfødte barn som udgangspunkt udskrives fra sygehuset inden 24 timer efter fødslen. Denne praksis gør sig gældende, når fødslen er forløbet normalt, og både mor og barn er sunde og raske, samt familien er trygge ved at komme hjem.”

Region Syddanmarks fødeplansudvalg anbefaler, at ovenstående ændres til følgende i Fødeplanen:

I Region Syddanmark er praksis, at kvinden og det nyfødte barn som udgangspunkt udskrives fra sygehuset inden 24 timer efter fødslen. Denne praksis gør sig gældende, når fødslen er forløbet normalt, og både mor og barn er sunde og raske, samt familien er trygge ved at komme hjem.

Familien har følgende muligheder:

Førstegangsfødende:

- Ønske om indlæggelse:

Familien kan blive på sygehuset op til 48 timer efter fødslen, efterfødselssamtale, hælblodprøve, hørescreening samt kontrol af eventuel bristning foretages i barselsklinikken.

- Udskrivelse 4-6 timer efter fødslen:

Familien kontaktes telefonisk og får hjemmebesøg af jordemoder dagen efter fødslen, hvor fokus er familiens trivsel herunder barnets ernæring. Familien modtager supplerende hjemmebesøg med efterfødselssamtale, hælbloodprøve, hørescreening samt kontrol af eventuel bristning 48-72 timer efter fødslen.

- Udskrivelse efter en enkelt nat:

Familien kontaktes telefonisk og får hjemmebesøg ved jordemoder 48-72 timer efter fødslen med efterfødselssamtale, hælbloodprøve, hørescreening samt kontrol af eventuel bristning.

Flergangsfødende:

Familien tilbydes telefonopkald dagen efter fødslen og ambulante opfølgning i barselsklinikken med efterfødselssamtale, hælbloodprøve, hørescreening samt kontrol af eventuel bristning 48-72 timer efter fødslen.

Med ovenstående forslag til ændringerne er det Fødeplansudvalgets vurdering, at familierne får mulighed for at vælge den form for barsel umiddelbart efter fødslen, som passer dem bedst. Nogle familier vil finde tryghed i at blive to døgn på barselsafdelingen, mens andre vil opleve større tryghed i at komme hjem med vished om, at de får et hjemmebesøg dagen efter fødslen og igen på 2-3 dagen.

Samtidig er det fødeplansudvalgets vurdering, at de familier, der vælger at tage hjem 4-6 timer efter fødslen eller efter én overnatning på barselsafdelingen, vil finde det attraktivt, at det nyfødte barn kan få foretaget hælpøve og hørescreening derhjemme, og at kvinden kan få kontrolleret eventuelle bristninger, fremfor at de skal køre ind til sygehuset.

Som et led i implementeringen af de nye rettigheder bliver der udarbejdet informationsmateriale, som udleveres til alle gravide/familierne, hvor de forskellige valgmuligheder fremgår. Derudover vil der blive produceret en video, som bl.a. vil kunne anvendes i forbindelse med fødsels- og forældreforberedelsen. I fødsels- og forældreforberedelsen er der i dag fokus på at forberede de gravide på en tidlig hjemsendelse, så man føler sig tryk ved dette. Der vil fortsat være fokus på at understøtte familierne i at føle sig tryk ved at vælge en model, hvor de bliver sendt hjem kort tid efter fødslen.

At der indføres rettigheder til to dages barselsophold eller hjemmebesøg dagen efter fødslen betyder, at Fødeplanen er blevet tilrettet på side 9, 44, 45 og 46. Ændringerne fremgår i vedhæftede bilag. Skemaet på side 5 fremgår dog uden ændringer, men det gamle skema fra Fødeplanen er vedlagt som bilag.

I finanslovsaftalen er det beskrevet, at der i 2024 skal være en evaluering af rettighed til to dages barselsophold eller hjemmebesøg dagen efter fødslen til førstegangsfødende. Fra 2025 er der afsat midler (62,2 mio. kr. i alt) til at indføre samme rettighed for flergangsfødende.

Klimavurdering

Der vurderes ikke at være klimamæssige konsekvenser af forslaget, idet sagen ikke i væsentlig grad bidrager til realisering klimastrategiens målsætninger.

Indstilling

Det indstilles, at sundhedsudvalget anbefaler regionsrådet:

At de foreslåede ændringer til Region Syddanmarks fødeplan godkendes.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 27-09-2022

Sundhedsudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

Michael Nielsen og Gitte Frederiksen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Reviderer fødeplan_september2022

Tidligere skema 5

Fraværende Michael Nielsen, C, Gitte Frederiksen, V

Punkt 3: Godkendelse af evaluering af klinikker for seksuel sundhed i Odense, Vejle og Fredericia

22/43737

Resumé

I punktet præsenteres en evaluering af klinikkerne for seksuel sundhed i Odense, Fredericia og Vejle. Klinikkerne i henholdsvis Fredericia (UngMod) og i Vejle (UngSex) er etableret i 2019 i et samarbejde mellem Fredericia og Vejle kommuner og Sygehus Lillebælt. Klinikken i Odense er godkendt på regionsrådsmødet den 22. juni 2020 og drives i et partnerskab mellem Odense Kommune, OUH og AIDS-Fondet.

Sagsfremstilling

Klinikkerne for seksuel sundhed, som er udviklet og drevet i samarbejde med kommunerne Fredericia, Vejle og Odense, har som overordnet formål at forbedre den seksuelle sundhed blandt unge i Syddanmark.

Klinikkernes konkrete mål adskiller sig på en række punkter fra hinanden, men gennemgående er formålet at styrke unges seksuelle sundhed og trivsel, herunder at forebygge uønsket graviditet, aborter og seksuelt overførte sygdomme. Klinikkerne tilbyder tre primære ydelser: Rådgivende samtaler, test for kønssygdomme og prævention.

I Odense er der etableret klinik, dels i Odense Centrum, dels i bydelen Vollsmose. Der er for regionens del finansiering til en treårig periode, som løber fra den 1. september 2020 og til og med august 2023. Sygehus Lillebælt havde i starten midler til klinikkerne i Fredericia og Vejle fra en central, regional pulje, men har de seneste år egenfinansieret denne del. Den centrale, regionale finansiering er sket fra udmøntningsrammen for det nære sundhedsvæsen.

Resultater i forhold til de overordnede formål

Som nævnt ovenfor er klinikkernes formål at forebygge uønsket graviditet, aborter og seksuelt overførte sygdomme. Tilvejebringelsen af data herom er til dels forhindret af overgangen til et nyt landspatientregister. Der er således ikke nyere data om provokerede aborter end data fra 2018, som er før klinikkernes etablering. Det samme gælder data om klamydiatilfælde. Alene findes data om tidlige graviditeter, hvor tallene er af en størrelsesorden, at de er svære at fortolke. På den baggrund bør nedenstående data tolkes med meget stor forsigtighed.

Levendefødte efter kommune, moders alder og år (antal)

		2018	2019	2020	2021
Odense	16-19 år	19	11	12	7
	20-23 år	162	139	130	106
Fredericia	16-19 år	6	6	3	3
	20-23 år	48	40	28	32
Vejle	16-19 år	6	14	5	5
	20-23 år	78	78	60	63

Statistikbanken, Danmarks Statistik

Resultater i forhold til klinikernes primære ydelser

Klinikernes primære ydelser er som nævnt rådgivende samtaler, test for kønssygdomme og prævention.

Evalueringsrapporten har derfor fokuseret på, hvem de unge er, og hvordan de unge oplever klinikernes ydelser.

Evalueringen baserer sig på en spørgeskemaundersøgelse og en interviewundersøgelse samt data, der er registreret i klinikkerne over forskellige perioder af forskellig længde.

Følgende er de overordnede fund, som evalueringen peger på:

- Der er stor forskel på de unge, der søger klinikernes ydelser, og henvendelsesårsagerne spænder bredt. I Odense er den mest gennemgående henvendelsesårsag specialiseret rådgivning af dybdegående psykologisk karakter. I Fredericia og Vejle er den hyppigste henvendelsesårsag adgang til gratis prævention.
- En markant større andel af de unge, der søger klinikkerne er kvinder. 84-92 % af brugerne er kvinder. De søger klinikkerne for at få rådgivning og om valg af prævention.
- Der er en mindre stigning i søgning af mænd, bl.a. i åben-drop in, hvor mænd henvender sig for at få taget en test for kønssygdomme. Klinikken i Odense har størst søgning af mænd.
- Klinikken i Odense har en ældre målgruppe end Vejle og Fredericia har. I Odense er den største gruppe klienter (43 %) i alderen 20-24 år. I Fredericia og Vejle er de fleste klienter (48-63 %) 16-19 år gamle.
- Målgruppen, der er 25 år og ældre, henvender sig med mere komplekse problemstillinger.
- De unge udtrykker stor værdi i rådgivningen og mulighederne for gratis prævention.

Det er personalets oplevelse, at klinikkerne er et attraktivt sted, hvor tværfaglighed og en professionel tilgang er en vigtig faktor for de unges tilfredshed. Opfattelsen er, at klinikkerne er inkluderende og giver alle unge under 30 år uanset status og økonomi adgang til tidssvarende forebyggelse og sundhedsfremme om seksuel sundhed.

Anbefalinger og konklusioner

Evalueringen indeholder en række anbefalinger, dels i forhold til de enkelte klinikker, dels samlet på tværs af klinikkerne. Med hensyn til de tværgående anbefalinger kan følgende fremhæves:

- Den tværsektorielle organisering og ledelse er af stor værdi, men kan også udfordre på grund af juridiske og lovgivningsmæssige forhold. Det anbefales derfor, at organisering og ledelse udvikles yderligere.
- Angående klinikernes etablering og drift finder evalueringen bl.a. forskelle mellem klinikernes målgrupper. Det anbefales i evalueringen, at drøftelser vedr. videreførelse af klinikkerne bør fokusere på en vurdering af målgrupperne.
- Det relationelle i klinikkerne mellem personalet internt og eksternt med samarbejdspartnere bør fremadrettet prioriteres bl.a. med fokus på at udveksle erfaringer, med hensyn til faglige drøftelser og faglig udvikling af klinikernes tilbud.
- Kompetenceudviklingen af medarbejderne foreslås sat i fokus, særlig i forhold til medarbejdere, der varetager svære rådgivningssamtaler.
- Vedrørende formidlingen af klinikernes tilbud, hvor der nu er forskellige tilgang og prioriteringer, anbefaler evalueringen, at formidlingsindsatsen ensrettes, og at der udarbejdes en formidlings- og kommunikationsstrategi, herunder i forhold til de praktiserende læger.

Evalueringen konkluderer, at klinikkerne er godt på vej. De unge finder klinikkerne og tilbuddene meningsgivende, værdifulde og tryghedsskabende. Det konkluderes, at det er afgørende, at klienterne kan henvende sig anonymt, og at kontakten er nem og tilgængelig, samt at de unges behov imødekommes i klinikkerne.

Det videre arbejde med seksuel sundhed

Det er aftalt i budgetforliget for 2023, at der er behov for en samlet plan for forebyggelses- og rådgivningsindsatser i relation til seksuel sundhed. Evalueringen vil således bidrage ind i denne plan, som skal beskrive en mere ensartet løsning og tage højde for geografisk dækning. Sundhedsudvalget og udvalget for det nære sundhedsvæsen vil invitere kommunerne ind i dette arbejde.

Evalueringen forelægges sundhedsudvalget den 27. september 2022 og udvalget for det nære sundhedsvæsen den 3. oktober 2022. Herefter går sagen til regionsrådet den 31. oktober 2022.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles, at sundhedsudvalget anbefaler regionsrådet:

At evalueringen af klinikkerne i Odense, Vejle og Fredericia godkendes.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 27-09-2022

Sundhedsudvalget anbefaler indstillingen over for regionsrådet.

Michael Nielsen og Gitte Frederiksen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Klinikker for seksuel sundhed endelig version 14. sep. 2022.pdf

Fraværende Michael Nielsen, C, Gitte Frederiksen, V

Punkt 4: Orientering om status for patientrettigheder og kapacitet -

22/22805

Resumé

Der orienteres om status for patientrettighederne.

Sagsfremstilling

Sundhedsloven giver patienter, der henvises til udredning og behandling på psykiatriske og somatiske sygehuse, en række rettigheder, herunder blandt andet ”Det Udvidede Frie Sygehusvalg” og ”Ret til hurtig udredning”.

Det udvidede frie sygehusvalg (DUF) – i folkemunde ”behandlingsgaranti”, giver patienter ret til at vælge behandling på et privathospital, som har indgået aftale med Danske Regioner, hvis ventetiden på sygehusbehandling på et offentligt sygehus, eller et af de sygehuse regionen sædvanligvis samarbejder med overstiger 30 dage.

Under ”Ret til hurtig udredning” har patienter, som er henvist til et sygehus, ret til at få undersøgt, hvad de fejler inden for 30 dage, hvis det er fagligt muligt. Hvis hospitalet ikke selv kan udrede inden for 30 dage skal bopælsregion undersøge om andre offentlige hospitaler eller de private hospitaler, som de samarbejder med eller har specialaftaler med (eksempelvis gennem udbud), kan lave udredningen. Hvis det ikke kan lade sig gøre, giver ”ret til hurtig udredning” patienten ret til at vælge at blive udredt på et privathospital.

Ret til hurtig udredning følges via national monitorering, som offentliggøres kvartalsvis fra Sundhedsdatastyrelsen. Seneste offentliggørelse viser tal for 1. kvartal 2022, hvor målopfyldelsen for Region Syddanmark for somatikken ligger på 65 %. Psykiatriens målopfyldelse lå på 55 % for Børn og Unge samt 66 % for Voksne.

Målopfyldelsen både for somatikken og psykiatrien ligger langt under niveauet for målopfyldelsen inden COVID-19. Inden COVID-19 (4. kvartal 2019) lå målopfyldelsen på omkring 83 % for somatikken og på 97 % for Børn og Unge Psykiatrien og 94 % for Voksen.

Status for arbejdet med patientrettigheder og kapacitet

Budgetaftalen for 2022 lægger op til et fortsat fokus på overholdelsen af patientrettighederne velvidende, at omstændighederne efter COVID-19 og sygeplejerskekonflikten sætter vanskelige rammer for den generelle kapacitet på regionens hospitaler.

Antallet af patienter udvisiteret til privathospital ligger på et historisk højt niveau. Således forventes udgifterne til forbruget på privathospitaler for 2022 at være betydeligt højere end tidligere år.

Tabel 1: Udviklingen i forbruget på privathospitaler for Region Syddanmark

År	Forbrug (kr.)
2019	32.578.455
2020	23.409.436
2021	61.089.427

2022* 63.164.128

*Januar – juli 2022

Garantiklinikker

Garantiklinikkerne er etableret for at understøtte hurtig udredning og udnytte eksisterende kapacitet. Således er garantiklinikkerne sygehusafdelinger, der har den særlige opgave at sikre kapacitet til udredning i situationer, hvor der opstår kapacitetsmangel på stamafdelingerne.

Der er kun få garantiklinikker, der er genaktiveret efter suspenderingen som følge af COVID-19. Samtidig er deres medfinansiering af forbruget i det privat ligeledes fjernet for 2022.

Status for garantiklinikker er vedlagt som bilag.

Hurtig og klar besked

En forudsætning for at regionen efterlever de opstillede udrednings- og behandlingsgarantier er, at patienternes henvisninger bliver behandlet og ekspederet så hurtigt som muligt. I henhold til Sundhedsloven skal patienten have oplyst dato og sted for den første kontakt med sygehuset inden for 8 hverdage efter sygehuset har modtaget henvisningen.

Region Syddanmark har yderligere skærpet denne frist og opstillet kvalitetsmål om hurtig og klar besked. Målet er, at indkaldelsesbrevet sendes senest 2 hverdage efter sygehuset har modtaget henvisningen.

Med implementeringen af EPJ SYD og Bookplan er monitoreringen af hurtig og klar besked sat på pause. Der arbejdes på at etablere en ny rapport for kvalitetsmålet.

Samarbejde med private leverandører

For at sikre den nødvendige kapacitet sker der løbende en vurdering af behovet for udbygge samarbejdet om kapacitetsudfordringer med privathospitalerne og speciallægepraksis.

Aftalen med Foreningen Af Praktiserende Speciallæger (FAPS) om udlægning af sygehusopgaver, der blev indgået i forbindelse med COVID-19, er blevet en permanent tillægsaftale til overenskomsten. Således har afdelingerne mulighed for at henvise patienter direkte til speciallægepraksis.

Sideløbende hermed har regionen indgået aftale med kirurgisk speciallægepraksis om udførelsen af koloskopier og med øjenlægepraksis om mulighed for at ansætte assisterende speciallæger til almindelig øjenprocedure for at frigøre kapacitet til udførelse af flere grå stær operationer.

Med selvhenvenderordningen er det muligt for patienterne, med deres indkaldelsesbrev i hånden, at henvende sig direkte til privathospital for at modtage udredning eller undersøgelse her. Denne ordning udløber i slutningen af september. Samtidig er der lavet aftale om, at privathospitalerne kan udføre behandlinger på de patienter, der modtager til udredning og behandling, uden først at sende patienten tilbage til offentligt sygehus eller søge godkendelse hos regionen. Dette er under normale omstændigheder et krav.

Der er i februar indgået aftale om urologiske ydelser. Denne aftale udløber i juli, men er forlænget året ud.

Udarbejdelsen af yderligere udbud inden for ortopædkirurgien, kæbekirurgien og organkirurgien pågår og det forventes, at de kan sendes ud i starten af september.

Herefter skal der arbejdes med nogle af de andre områder, som sygehusene har peget på som ekstra udfordret - blandt andet gynækologien og MR-skanninger.

Normalisering af aktivitetsniveauet

En væsentlig forudsætning for at styrke efterlevelsen af patientrettighederne er en tilbagevenden til normalt aktivitetsniveau.

Aktivitetsniveauet på regionens hospitaler har gennem 2021 været stærkt påvirket af COVID-19 og efterfølgende sygeplejerskestrejken. Således har aktiviteten i 2021 ligget væsentligt under normalen, og det er fortsat situationen her i 2022.

Vedlagt som bilag er et overblik over udvikling i aktivitet i Region Syddanmark fra 2019 til juni 2022 for somatikken (opgjort i DRG værdi), antallet af ambulante ophold, sygehusindlæggelser og operationer. Det skal bemærkes, at data er behæftet med en vis usikkerhed grundet udfordringer med registreringer og LPR fejl efter overgangen til EPJ syd. Aktiviteten fra marts 2022 og frem er derfor underestimeret.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 31-08-2022

Sagen udsættes til næste møde.

Mette With Hagensen, Henriette Schlesinger Kærgaard, Gitte Frederiksen og Michael Nielsen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 27-09-2022

Til orientering.

Michael Nielsen og Gitte Frederiksen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Status garantiklinikker_agust2022_uge33.docx

Udvikling i aktivitet Region Syd marts 2019 til juni 2022 med LPR pr 10 juli 2022.docx

Fraværende V, Gitte Frederiksen, C, Michael Nielsen

Punkt 5: Orientering om mammografiscreening i Region Syddanmark -

22/38482

Resumé

Regionsrådet besluttede den 26. august 2019 at ændre organiseringen af mammografiscreeningen med henblik på at sikre rettidig invitation af kvinderne til screening. Dette indebærer desuden etablering af 8 faste screeningssteder og nedlæggelse af mammografibusserne. Ændringen trådte i kraft 1. september 2020.

Sundhedsudvalget har ønsket en status på området.

Sagsfremstilling

Screening for brystkræft – også kaldet mammografiscreening – er en undersøgelse af kvinder, der ikke har symptomer på brystkræft. Formålet er at finde sygdommen tidligt, så behandlingsmulighederne er bedre og færre vil dø af brystkræft.

Kvinder i alderen 50 til og med 69 år har ifølge Sundhedsloven ret til mammografiscreening hvert andet år i bopælsregionen. Ifølge de nationale kliniske retningslinjer defineres rettidig screening som 2 år +/- 3 måneder efter sidste screening. Dette screeningsinterval er ikke en egentlig patientrettighed, men fungerer de facto som sådan, idet forsinkelse ud over 2 år og 3 måneder kan medføre ret til erstatning, hvis det viser sig, at kvinden har brystkræft.

Overordnet beskrivelse af den nuværende organisering

Mammografiscreeningen i Region Syddanmark er en regional organisation, der består af et fælles screeningssekretariat og de fire radiologiske afdelinger i regionen. Derudover er der nedsat en permanent følgegruppe på området, bestående af en sygehusdirektør fra hver af de somatiske sygehusenheder, afdelingsledelserne og de ledende overlæger fra de fire radiologiske afdelinger.

Mammograficentret på OUH har det faglige ledelsesansvar for screeningsprogrammet, som bl.a. indebærer kvalitetssikring/-udvikling og dokumentation. Herudover står sekretariatet også for planlægning af screeningen og indkaldelse af kvinderne i et samarbejde med de radiologiske afdelinger.

De fire lokale mammografiscreeningsenheder har personaleansvaret/-ledelsen for personalet i den enhed, der er tilknyttet det pågældende område og således også pligten til at sikre, at der stilles tilstrækkelige tider til rådighed for screeningen. Den decentrale enhed har ansvaret for, at screeningsrunden for det pågældende område bliver afviklet inden for en 2 årig periode (populationsansvar). I tilfælde af at et sygehus af ekstraordinære årsager i en periode ikke kan overholde screeningskadencen, kan afdelingsledelsen/direktionen anmode om assistance fra de øvrige områder i regionen.

Omorganisering

Regionsrådet besluttede den 26. august 2019 at ændre organiseringen af mammografiscreeningen, og pr. 1. september 2020 gennemførtes således en større omorganisering af mammografiscreeningen i Region Syddanmark i forbindelse med overgangen til den 7. nationale screeningsrunde.

Baggrunden for ændringen var først og fremmest patientsikkerhed. Hidtil havde Region Syddanmark en organisering med fire mobile screeningsenheder (busser), hvor kvinder i målgruppen blev inviteret efter, hvilken praktiserende læge, de var tilknyttet. Når busserne blev placeret i lægens område, blev kvinderne, tilknyttet den pågældende lægepraksis, inviteret efter faste intervaller. Det kunne i nogle tilfælde desværre give udfordringer med at få inviteret rettidigt efter de fastsatte screeningsintervaller. Hvis kvinder eksempelvis var flyttet og havde skiftet praktiserende læge lige efter at bussen havde

været placeret i området, kunne der opstå risiko for, at denne gruppe fik et længere interval mellem screeningstilbuddet. Der var opbygget lokale systemer, der kunne sikre, at kvinderne alligevel blev tilbudt en tid rettidigt, ved at personale manuelt opfangede og inviterede disse kvinder. Det kunne dog falde sammen med, at bussen var langt fra deres bopæl.

De faglige miljøer anbefalede på den baggrund en mere robust og sikker organisering af tilbuddet om mammografiscreening. Med det nye system blev busserne afskaffet og erstattet af otte faste screeningssteder samtidig med, at man overgik til indkaldelse efter CPR-nummer og postnummer. Således sikres det, at det altid er muligt at blive screenet i nærheden af bopælen, at man første gang indkaldes allerede inden for 3 måneder efter det fyldte 50. år, og at man ikke kommer ud af screeningskadence, fx ved flytning. Det er også en fordel, at alle indkaldte kvinder selv kan ændre både tid og sted for screeningen til, hvad der måtte passe den enkelte bedst. De nye faste screeningssteder har desuden bedre fysiske forhold for både patienter og personale, således er de fx tilgængelige for kørestolsbrugere, og der er toiletforhold på alle screeningssteder.

Udvikling i deltagelsen i screeningsprogrammet

Deltagelsen i screeningsprogrammet monitoreres i Dansk Kvalitetsdatabase for Brystkræftscreening.

Der er netop offentliggjort en ny årsrapport, som dækker perioden 1. november 2020 til 31. oktober 2021. Rapporten kan tilgås på sundhed.dk via link: [4678_dkms_aarsrapport_2021_offentliggjort_120822.pdf \(sundhed.dk\)](https://sundhed.dk/da/4678-dkms-aarsrapport-2021-offentliggjort-120822.pdf)

I Region Syddanmark er deltagelsen i mammografiscreeningen i perioden 1. november 2020 til 31. oktober 2021 på 84,5 %. Kvalitetsstandarden er mindst 75 %. Landsresultatet er 83,0 %. Regionernes resultater varierer fra 79,1 % i Region Sjælland til 85,0 % i Region Hovedstaden. Dette mål afspejler kvindernes accept af screeningsprogrammet. Se eventuelt indikator 2: Deltagelse, som angiver andel af kvinder, der får foretaget en screeningsmammografi ud af de inviterede kvinder.

Den faglige styregruppe for kvalitetsdatabasen konkluderer, at resultaterne må betragtes som tilfredsstillende, samt at en mindre nedgang i deltagelsesprocenten set i forhold til perioden 2018/2019 kan være betinget af COVID-19 pandemien.

For så vidt angår overholdelse af screeningsintervallet, så er resultatet for Region Syddanmark 95,6 %. Kvalitetsstandarden er mindst 95 %. Landsresultatet er 70,3 %. Regionernes resultater varierer fra 16,9 % i Region Hovedstaden til 99,0 % i Region Midt. Se eventuelt indikator 3: Overholdelse af fastlagt screeningsinterval, som angiver andel af kvinder der geninviteres til screening inden for 2 år +/- 3 mdr., ud af alle kvinder der geninviteres til organiseret screening.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 31-08-2022

Sagen udsættes til næste møde.

Mette With Hagensen, Henriette Schlesinger Kærgaard, Gitte Frederiksen og Michael Nielsen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 27-09-2022

Til orientering.

Michael Nielsen og Gitte Frederiksen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Michael Nielsen, C, Gitte Frederiksen, V

Punkt 6: Mødeplan - #

22/609

Sagsfremstilling

- Tirsdag den 8. november 2022, kl. 15-18 – Aabenraa Sygehus
- Onsdag den 30. november 2022, kl. 15-18 – Regionshuset.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Sundhedsudvalget den 27-09-2022

Til orientering.

Michael Nielsen og Gitte Frederiksen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Michael Nielsen, C, Gitte Frederiksen, V

Punkt 7: Eventuelt - #

22/609

Beslutning i Sundhedsudvalget den 27-09-2022

Orientering om vaccinationsindsats.

Michael Nielsen og Gitte Frederiksen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Michael Nielsen, C, Gitte Frederiksen, V

Punkt 8: Underskriftsside

Fraværende Michael Nielsen, C, Gitte Frederiksen, V